

SPANYOL

A nemrégiben megrendezett 21. nemzetközi guadalajari könyvfesztivál a kortárs latin-amerikai irodalom viharos sikerével zárult. A kritikusok egy új boom eljövetelét hirdetik (ez a vélekedésük bizonyára az eladott példányszámoknak is kedvez), és ismét egy nagy írógenerációt ünnepelnek. A mai sikerírók sok tekintetben különböznek egymástól, és klasszikus értelemben nem is alkotnak generációt, hiszen fiatal és idős egyaránt akad közöttük, különböző országokból jöttek, és eltérő témákat dolgoznak fel műveikben. Ami mégis közös bennük, az, hogy sokfelét tanultak a világban, műveikben pedig egyéni, személyes mikrovilágok tárulnak fel, melyekben összesűrítve ott az egész világegyetem (bár ez a vonás mostanság sok spanyol író műveiben is felbukkan, elég, ha Ray LORIGA *El hombre que inventó Manhattan* vagy Lolita BOSCH *Tres historias europeas* c. írásaira gondolunk). A hagyomány kérdése is fontos ezekben a művekben, de immár nem a helyi, speciálisan latin-amerikai jellegzetességekre kell gondolnunk. „Területen túliak vagyunk. Kifosztjuk a különféle helyek hagyományait. Nagyon is emigránsok vagyunk: ez gazdagít minket”, mondja a mexikói Antonio ORTUÑO, a *Recursos humanos* szerzője, míg a kolumbiai Gabriel VÁSQUEZ konkrétan meg is nevezi e hagyományok forrását: „kétféle tradícióval dolgozunk, egyrészt ott van saját nyelvünk, de más hagyományok felé is hajlunk, mint amilyen esetben az angolszász tradíció”.

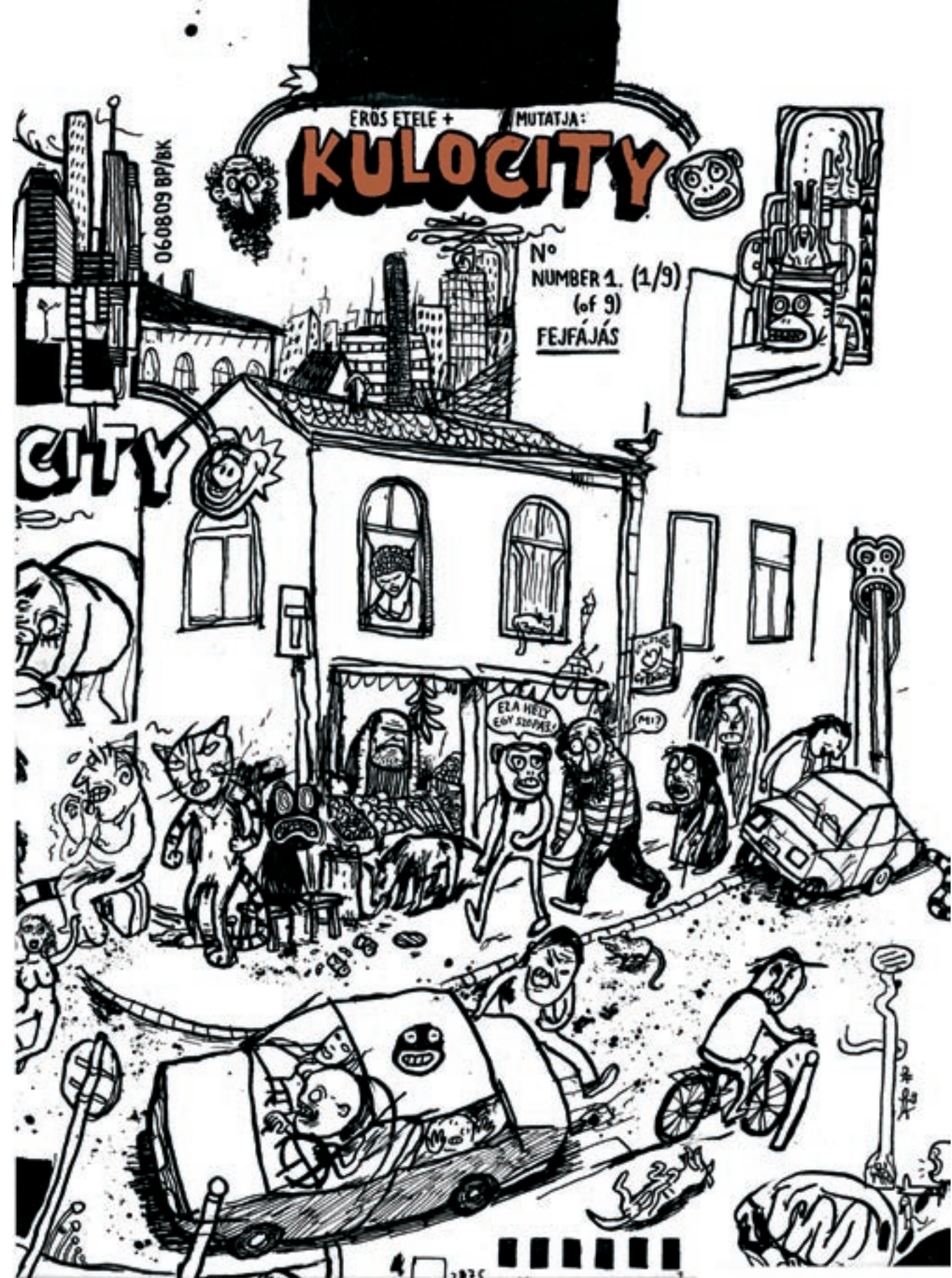
A könyvfesztiválon felvetődött a kiadók felelősségének kérdése is, hiszen mindenki egyetértett abban, hogy a jó irodalmat nagyítóval kell keresni, miközben a kiadók sokszor divatirányzatokat vagy egy-egy már befutott szerzőt népszerűsítenek, és ez nem minden esetben jár karöltve a művészi kiválósággal. Juan González, az Alfaguara kiadó vezetője szerint pedig „egy olyan könyv kell, ami meghozza a várva várt áttörést”, mert hogy ez az áttörés ott van a levegőben, azt a könyvfesztiválon mindenki elismerte.

A spanyol-amerikai irodalmi közélet 2008-ban fontos születésnapot is ünnepel: Carlos FUENTES 2008. november 11-én lesz nyolcvanéves. A kiváló mexikói író számos munkáját magyar fordításban is olvashatjuk, így például az *Artemio Cruz halálát* (Hargitai György ford.), az *Áttetsző tartományt* (Kesztyűs Erzsébet), a *hadjáratot* (Pál Ferenc), a *Laura Díaz évről évre* címűt (Pávai Patak Márta), vagy a *Diana, a magányos vadászt* (Szőnyi Ferenc). A jeles esemény alkalmából konferenciákat, koncerteket, színdarab-, film- és könyvbemutatókat is szerveznek, melyen maga a szerző is részt vesz.

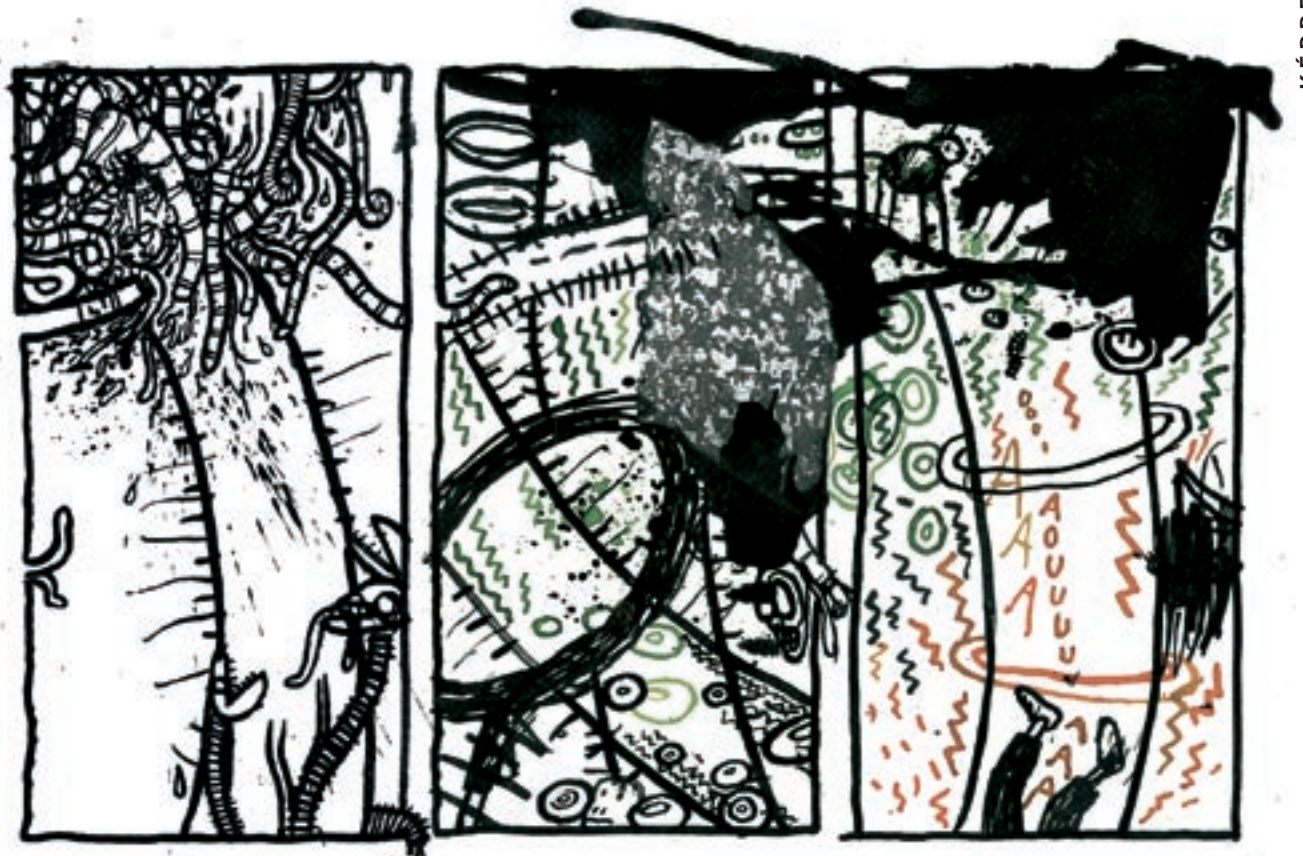
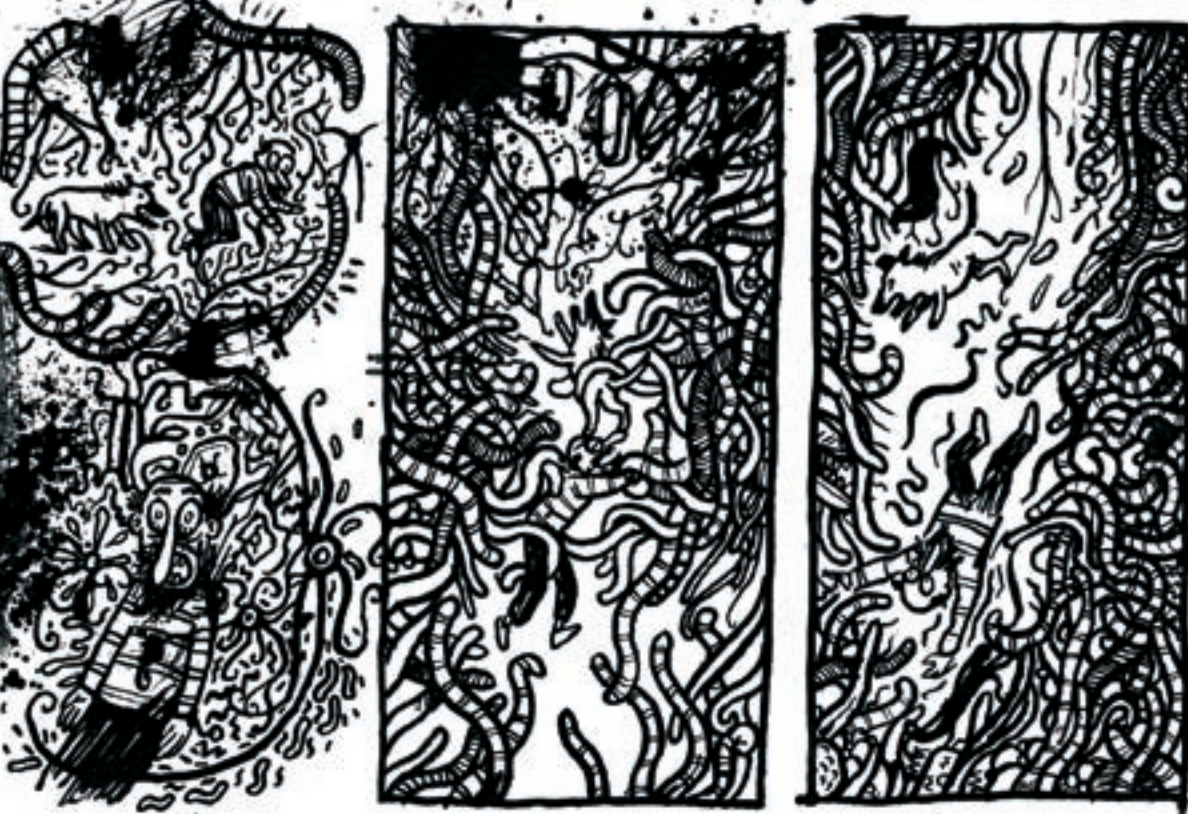
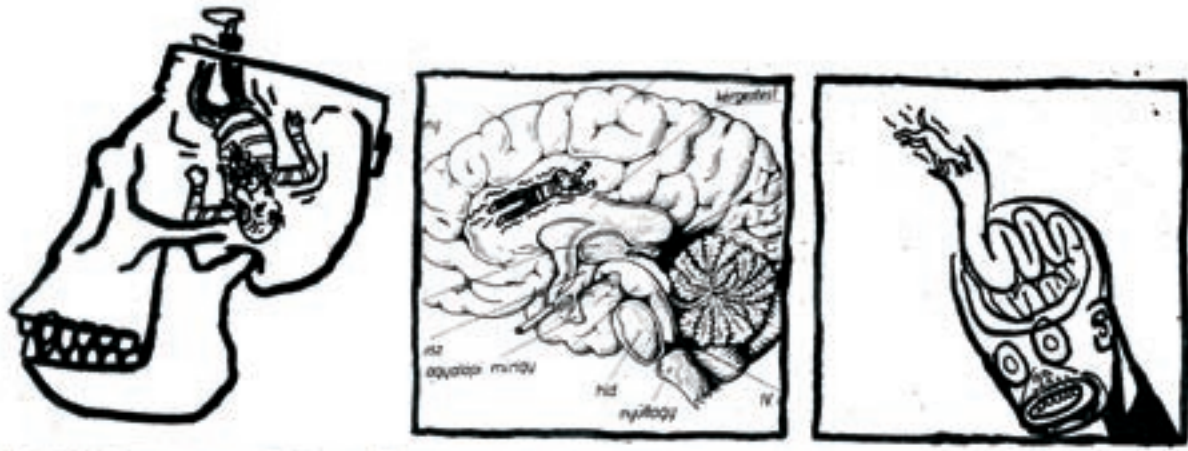
Ami Spanyolországot illeti, ezúttal Ana María MATUTÉRÓL és Javier MARIÁSRÓL szeretnék szólni. Ana María Matute, a Spanyol Királyi Akadémia egyetlen női tagja kapta 2007-ben a Premio Nacional de Letras Españólast, melyet a spanyol kulturális minisztérium ítél oda rangos irodalmárok, akadémikusok és kiadók közreműködésével egy-egy spanyol írónak egész írói életműve elismeréseként. Az író nő személyes weblapján (www.anamaria-matute.com) tallózhatunk művei, vele készült interjúk, vagy éppen az akadémián elhangzott beszédei között, és érdekességként láthatunk néhányat az író nő gyerekkori rajzai közül is.

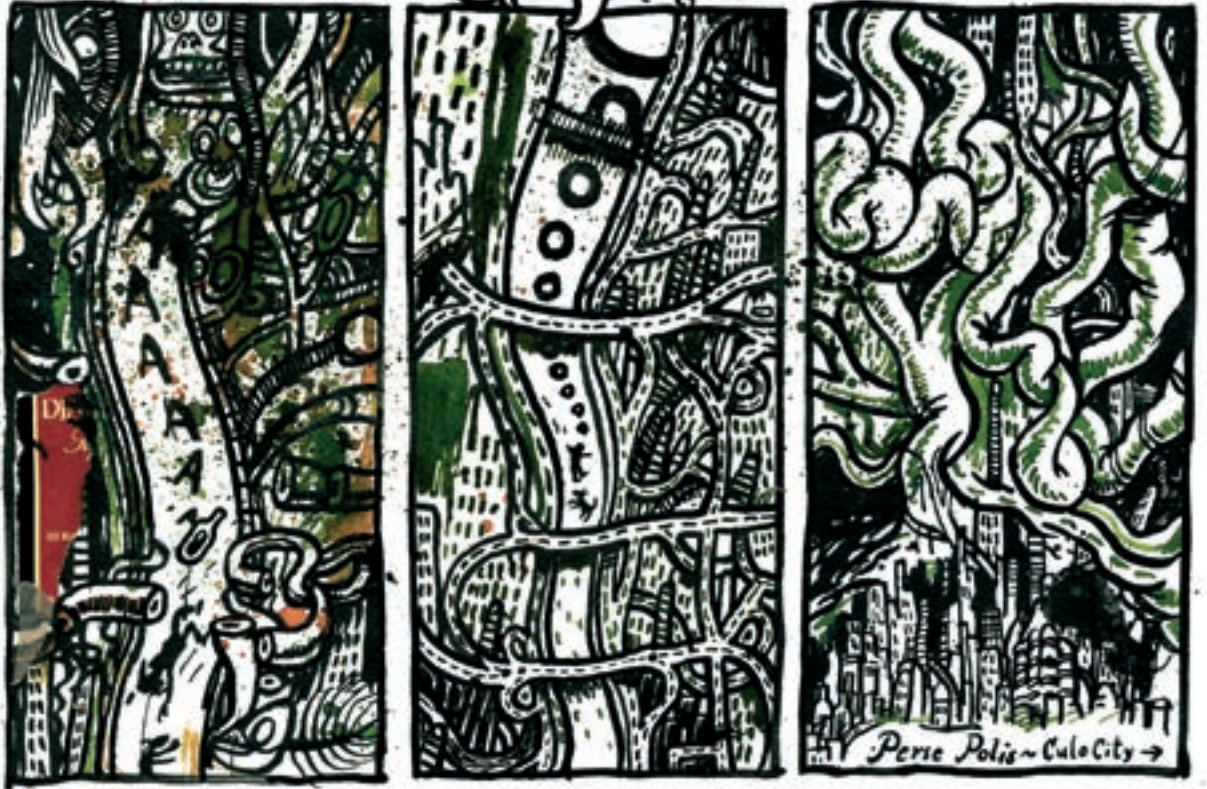
Javier Mariás pedig – akinek magyarul ugyancsak olvashatjuk néhány regényét – nemrégiben fejezte be talán legambiciózusabb művét, a *Tu rostro mañana* című trilógiát. Saját bevallása szerint már terjedelmét tekintve is hatalmas vállalkozás ez, hiszen a három kötet (*Fiebre y lanza; Baile y sueño; Veneno, sombra y adiós*) együtt több mint 1500 oldalt tesz ki, vagyis „hosszabb a *Tristram Shandy*-nél, és talán még a *Don Quijoté*-nél is; ha belegondolunk, ez önmagában jókora merészség”. Mariás ezt az írást bizonyos tekintetben totális műnek tekinti: felvonultatja benne korábbi regényei, novellái számos szereplőjét (így pl. a visszataszító Custardoyt) és témáját, célkitűzéseit tekintve pedig a régi könyveket tekinti irányadónak, azt szeretné, ha ez a mű egyszerre mindenfelől szólna. Így aztán a *Tu rostro mañana* mintegy 1500 lapján felvonul háború és béke, élet és halál, erőszak és félelem, tanulás, magány, önismeret, mások megismerése, múlt és jelen. És bár a felsorolt témák sokaságához kézenfekvő volna, Mariás mégsem tervezett dagályos regényfolyamot, melyben generációk sorsán keresztül könnyedén szót ejthetne az összes témáról. Ellenkezőleg, tudatosan a nehezebb utat választotta, és Joyce nyomán ő is napokban méri a történetet: a három kötet három nap eseményeit dolgozza fel. A *Tu rostro mañana* szövege nyolc év alatt íródott, és a szerző műve befejeztével most azt állítja, a pusztá gondolat, hogy fiktív világokat hozzon létre, lehetetlennek tűnik számára. Ha regényeket nem is, novellásköteteket tervez azért a közeljövőben, és hamarosan magyarul is megjelenik egy korábbi gyűjteménye (*Cuando fui mortal* – Amikor halandó voltam), melyben az évek során megrendelésre írt munkáit gyűjti egybe.

(Kutasy Mercédesz)

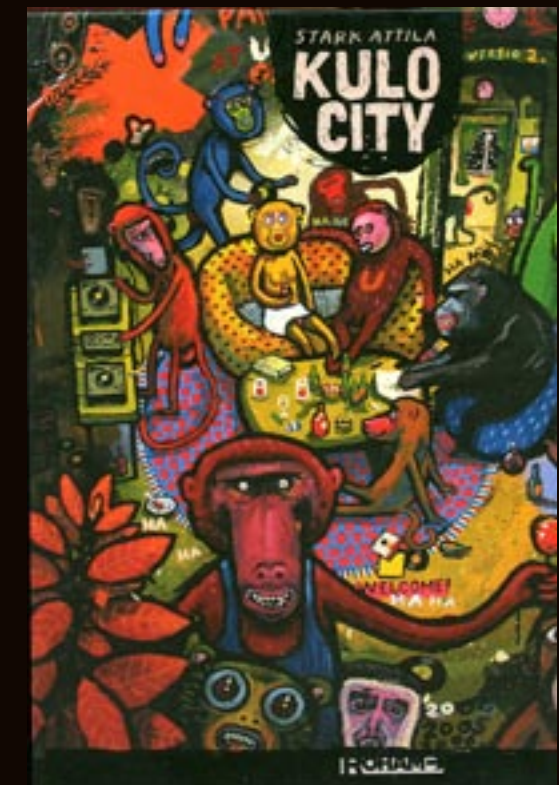

MAGAFIA MAJMÁSZ TÖRTÉNETE
HAMAROSAN MEGJELENIK A ROHAM KIADÓ GONDOZÁSÁBAN

MEGJELENT!

www.roham.hu www.kulocity.com

TÁMOGATÓK

Antikvár Kft., Miskolc
Váci és Társai Kft., Miskolc

Bárdos István, Eger
Boholy György dr., Szikszó
Borkúti Zoltán, Miskolc
Czinkné Sztán Anikó, Miskolc
Czomba György, Nyíregyháza
Dávid Imre, Miskolc
Dobos Sára, Miskolc

Dombovári Tibor, Miskolc
Fedor Vilmos, Miskolc
Flórián Ágnes dr., Miskolc
Jen István, Miskolc
Kis Péter, Miskolc
Körtvélyesi Erzsébet, Miskolc
Kurta Mihály, Miskolc
Péter Orsolya dr., Miskolc
Polatsek Edit dr., Miskolc
Pollner Erika, Miskolc

Rózsa Edit, Miskolc
Sándor Zoltán, Miskolc
Simon Gábor dr., Miskolc
Sramkó Pál, Miskolc
Szabolcs András, Esztergom
Teleki Lajos, Miskolc
Tompá Sándor, Miskolc
Tóth László dr., Balatonfűzfő
Zentai Péter László, Budapest